

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ,
Διεύθυνση Νεότερης
Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Άυλη
Πολιτιστική
Κληρονομιά
της Ελλάδας

Για την
Πολιτιστική
Κληρονομιά του
Αγροτικού Χώρου

6 ΘΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Για την Πολιτιστική
Κληρονομιά του
Αγροτικού Χώρου

Άυλη
Πολιτιστική
Κληρονομιά
και Τουρισμός.
Προκλήσεις
και Ευκαιρίες.

27 ΙΟΥΛΙΟΥ -
03 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2025

ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ
Συνεδριακό Πολιτιστικό Κέντρο

Παράλληλα με το

7ο Εργαστήριο της Παραδοσιακής Τέχνης της Πέτρας

Άνθη της Πέτρας- Λαγκάδια, 28 Ιουλίου – 3 Αυγούστου 2025.

Piraeus
Cultural Foundation

Κυριακή, 27 Ιουλίου

Καλωσόρισμα στη Δημητσάνα	
19.30	Έναρξη Θερινού Σχολείου-Χαιρετισμοί.
21.30	Δημητσάνα: Ιστορία με θέα. Παράσταση της Λαογραφικής Εστίας Τρίπολης.

Δευτέρα, 28 Ιουλίου

Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Τουρισμός. Μια εισαγωγή	
09.00	Εισαγωγή στο 6ο Θερινό Σχολείο.
10.00	Η Σύμβαση για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (UNESCO 2003) και οι προκλήσεις της οικονομικής βιωσιμότητας. Σταυρούλα-Βίλλυ Φωτοπούλου, Διευθύντρια Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΥΠ.ΠΟ.
11.00	Διάλειμμα
11.30	Είναι το Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας ένας τουριστικός οδηγός; Μαρία Φακιολά, Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΥΠ.ΠΟ.
12.00	Πολιτιστικές δια-δ(ρ)ομές: Πολιτισμικές εμπειρίες και πρακτικές. Ζωή Ν. Μάργαρη, Κύρια Ερευνήτρια, Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας, Ακαδημία Αθηνών.
12.30	Άυλη πολιτιστική κληρονομιά και τουρισμός: δυναμικές εξελίξεις, σύγχρονες προκλήσεις, σχεδιασμός και βιώσιμες πρακτικές. Πάρις Τσάρτας, Ομότιμος Καθηγητής Τουριστικής Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και Ευθυμία Σαραντάκου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια «Χωρικές Πολιτικές στον Τουρισμό», Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού - Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής.
13.00	Συζήτηση
18.00	Επίσκεψη στο Υπαίθριο Μουσείο Υδροκίνησης του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς.
19.30	Μουσεία για μια βιώσιμη τοπική κοινωνία. Χρίστος Ρίγγας, Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Ερευνητικών και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς (ΠΙΟΠ).
20.00	Μουσεία και άυλη πολιτιστική κληρονομιά. Πόσο μπορούν να συμβάλουν στη διαμόρφωση τοπικών ταυτοτήτων; Σοφία Μπασσιούκα, Τμήμα Μουσείων Νεότερου Πολιτισμού, Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΥΠ.ΠΟ.
20.30	Συζήτηση
21.00	Η Δημητσάνα καλωσορίζει το 6ο Θερινό Σχολείο στο Υπαίθριο Μουσείο Υδροκίνησης του ΠΙΟΠ.

Τρίτη, 29 Ιουλίου

Πώς μπορεί η διαφύλαξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς να είναι συμβατή με τον τουρισμό;	
09.00	Ο τουρισμός ως ευκαιρία ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης. Ιζαμπέλ Τρενκέλ, Υπεύθυνη Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Μεσογειακού Κέντρου Περιβάλλοντος.
09.45	Ζώσα Κληρονομιά και Βιώσιμος Τουρισμός: Ολιστικές Προσεγγίσεις με επίκεντρο τις Κοινότητες, το Τοπίο και την Περιβαλλοντική Προστασία. Αλέξης Κατσαρός, Εκτελεστικός Διευθυντής, Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο (MedINA).
10.30	Διάλειμμα

11.00	Η διαλογική σχέση τουρισμού και κληρονομιάς στο νησί της Άνδρου: Συνέργειες, προβληματισμοί και εμπειρίες, μέσα από τη δράση του Ερευνητικού Κέντρου Άνδρου. Όλγα Καραγιάννη, Συντονίστρια δράσεων του Ερευνητικού Κέντρου Άνδρου «Andros Routes».
11.45	Ζαγόρι, προστατευόμενο από την UNESCO πολιτισμικό τοπίο. Προτάσεις για την ενσωμάτωση του τουρισμού σε ένα σχέδιο διαχείρισης του Ζαγορίου. Καλλιόπη Στάρα, Ερευνήτρια Πολιτισμικής Οικολογίας, MSc Οικολογία, PhD Λαογραφία, Εξωτερική συνεργάτιδα ΥΠ.ΠΟ. για το Πολιτιστικό Τοπίο Ζαγορίου.
12.30	Συζήτηση
18.30	Σχολές για την τέχνη της πέτρας σήμερα - Εσπερίδα Δημοτικό Σχολείο Λαγκαδίων. <i>Διοργάνωση: Σωματείο «Άνη της Πέτρας - Φίλοι Παραδοσιακής Αρχιτεκτονικής».</i>

Τετάρτη, 30 Ιουλίου

08.00	Πεζοπορία στο φαράγγι του Λούσιου.
19.00	Μύκονος, 100 και πλέον χρόνια τουριστικής διαδρομής. «Φοβού τους Δαναούς...» ή όχι τελικά; Δημήτρης Ρουσσουνέλος, Συγγραφέας-γευσιθήρας, συνεργάτης του περιοδικού Γαστρονόμος.
19.30	Peloponnese Trails. 1.730 χιλιόμετρα πεζοπορικών διαδρομών: Η μεγάλη ευκαιρία για την τουριστική αξιοποίηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Ιωάννης Π. Λαγός, Οικονομολόγος, Πρόεδρος της Ένωσης Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. Περιφέρειας Πελοποννήσου.
20.00	Συζήτηση
21.00	Τοπικότητα, παράδοση και καινοτομία στην αγροδιατροφική κληρονομιά. Γευσιγνωσία-αφιέρωμα στο πελοποννησιακό τυρί και κρασί.

Πέμπτη, 31 Ιουλίου

Η άυλη πολιτιστική κληρονομιά και η βιομηχανία του ελεύθερου χρόνου: Ο τουρίστας πάει παντού;	
09.00	Πεζός και εποχούμενος στις ράχες του πολιτισμού. Η περίπτωση του «Εθνογραφικού Κέντρου Γιώργη Μελικη-Κέντρο Έρευνας Μάσκας». Γιώργης Μελικής, Δημοσιογράφος-Ερευνητής λαϊκού πολιτισμού.
09.45	Ένα έθιμο «από τα παλιά» σε μια νέα εποχή. Οι νέες προκλήσεις και η αντιμετώπισή τους από τους οργανωτές του Μπάμπιντεν της Πετρούσσας. Ανδρέας Ρέγγης, Ανθρωπολόγος-Λαογράφος, μέλος και επιστημονικός υπεύθυνος του Πολιτιστικού Συλλόγου Πετρουσαίων.
10.30	Διάλειμμα
11.00	Το Καρναβάλι του Σοχού ως όχημα εξωστρέφειας και τοπικής ανάπτυξης. Χρυσή Νόικου, Υπεύθυνη Λαογραφικής Χορευτικής Ομάδας Γυναικών Σοχού.
11.45	Συζήτηση
18.00	«Δημητσανίτες ανασκουμπωθείτε, ο τουρισμός χτυπάει την πόρτα μας...» Μερικές σκέψεις είκοσι χρόνια μετά για τη Δημητσάνα ως τόπο αξιοθέατο. Γιάννης Ν. Δρίνης, Λαογράφος, Προϊστάμενος Τμήματος Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Διαπολιτισμικών Θεμάτων, Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΥΠ.ΠΟ.
18.45	Σκέψεις και προβληματισμοί για τη Δημητσάνα ως τουριστικό προορισμό. Συζήτηση με επαγγελματίες του τουρισμού που δραστηριοποιούνται στη Δημητσάνα.

Παρασκευή, 1 Αυγούστου

Κοινότητες Κληρονομιάς: Είναι ο τουρισμός ένα πρόβλημα που πρέπει να διαχειριστούν ή μια δυνατότητα που μπορούν να αξιοποιήσουν;

- 09.00 Το έθιμο των Αναπαραστάσεων της Μεγάλης Παρασκευής στη Μάρπησσα Πάρου.
Προβολή του ντοκιμαντέρ «Αναπαραστάσεις» - Συζήτηση.
Παναγιώτης Θεοδωράκης, Πρόεδρος Σωματείου «Διαδρομές στη Μάρπησσα».
- 10.30 **Διάλειμμα**
- 11.00 Θραψανό Ηρακλείου: Το χωριό των αγγειοπλαστών και οι προσπάθειες για τουριστική ανάπτυξη με σεβασμό στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά της κοινότητας.
Νίκος Λιάρος, Αρχαιολόγος-κεραμίστας, Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Κέντρου Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής.
- 11.45 Η ζωντανή παράδοση της τσακωνικής υφαντικής τέχνης ως γέφυρα ανάμεσα στην κοινότητα και τον σύγχρονο επισκέπτη.
Ελισάβετ Ροδοπούλου, υφάντρα τρίτης γενιάς του εργαστηρίου «Τσακωνικά Υφαντά» στον Τυρό Αρκαδίας.
- 18.00 Άυλη πολιτιστική κληρονομιά και τουρισμός. Αρχές και προϋποθέσεις για μια αμοιβαία επωφελή σχέση - **Εισαγωγή στο Εργαστήριο**.
Συντονισμός: **Γιάννης Ν. Δρίνης**, Όλια Πεπεράκη, Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ΥΠ.ΠΟ.

Σάββατο, 2 Αυγούστου

- 09.00 Άυλη πολιτιστική κληρονομιά και τουρισμός. Αρχές και προϋποθέσεις για μια αμοιβαία επωφελή σχέση - **Εργαστήριο**.
Συντονισμός: **Χριστιάνα Βρανιστάι**, **Ειρήνη Γιοβάνοβιτς**, **Έλενα Μπαζίνη**, **Όλια Πεπεράκη**, **Γιάννης Τσούκας**, **Μαρία Φακιολά**, Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ΥΠ.ΠΟ.
- 19.00 Πώς μπορεί η πολιτιστική κληρονομιά να συνεισφέρει στη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη της Γορτυνίας;
Ανοιχτή συζήτηση.
Εισαγωγή και Συντονισμός: **Ανδρομάχη Οικονόμου**, Διευθύντρια Ερευνών Κέντρου Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών.
- 21.00 **Μοραϊτικό Γλέντι στον Αϊ-Γιώργη στη Δημητσάνα.**

Κυριακή, 3 Αυγούστου

- 10.00 **Απονομή διπλωμάτων – Αποχαιρετισμός – Αναχώρηση.**

Επιστημονική Επιτροπή

Σταυρούλα Φωτοπούλου, Διευθύντρια Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς
Γιάννης Ν. Δρίνης, Λαογράφος, Προϊστάμενος Τμήματος Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Διαπολιτισμικών Θεμάτων
Έλενα Μπαζίνη, ΠΕ Λαογράφων-Κοινωνικών Ανθρωπολόγων-Εθνολόγων
Όλια Πεπεράκη, ΠΕ Αρχαιολόγων-Ιστορικών Τέχνης
Μαρία Φακιολά, ΠΕ Λαογράφων-Κοινωνικών Ανθρωπολόγων-Εθνολόγων

Οργανωτική Επιτροπή

Χριστιάνα Βρανιστάι, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού
Ειρήνη Γιοβάνοβιτς, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού
Γιάννης Τσούκας, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ,
Διεύθυνση Νεότερης
Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Άυλη
Πολιτιστική
Κληρονομιά
της Ελλάδας

Για την
Πολιτιστική
Κληρονομιά του
Αγροτικού Χώρου